

Innst. O. nr. 48.

(1998-99)

Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i lov av 31. mai 1974 om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven).

Ot.prp. nr. 23 (1998-99).

Til Odelstinget.

1. SAMMENDRAG

1.1 Bakgrunnen for lovforslaget og hovedinnholdet i proposisjonen

Staten har i henhold til konsesjonsloven av 31. mai 1974 § 2 som hovedregel forkjøpsrett ved erverv av fast eiendom som er betinget av konsesjon. Landbruksdepartementet vurderer nå å legge den myndighet fylkeslandbruksstyrene har til kommunene, i første omgang som en prøveordning for kommunene i Sogn og Fjordane, Nordland og Oppland.

Konsesjonsloven § 13 annet ledd bestemmer at statens forkjøpsrett må nyttes innen en frist på tre måneder. Denne bestemmelsen er ikke tilpasset en situasjon der myndigheten til å nytte statens forkjøpsrett er lagt til kommunen, og det er derfor nødvendig med en lovendring for å unngå uklarheter på dette punkt.

Når konsesjonsloven nå likevel må endres, mener en det vil være hensiktsmessig også å endre konsesjonsloven § 2 annet ledd slik at bestemmelsen også omfatter adgangen til å delegerer kompetansen til bruk av statens forkjøpsrett til kommunen.

1.2 Konsesjonsloven § 13 annet ledd

Gjeldende konsesjonslov § 13 annet ledd lyder:

"Vedtaket om å nytte statens forkjøpsrett må være gjort innen tre måneder etter at dokumentene er mottatt av fylkesmannen etter at saken er ferdig behandlet i kommunen."

Departementet mener at fristbestemmelsen for bruk av statens forkjøpsrett bør regulere både tilfelle hvor fylkeslandbruksstyret fortsatt skal avgjøre saken i første instans og tilfelle hvor denne myndigheten er delegert til kommunen.

Når kommunen skal avgjøre forkjøpssspørsmålet, mener departementet det vil være hensiktsmessig å ta

utgangspunkt i det tidspunkt konsesjonssøknaden mottas av kommunen. Dette er et klart fiksert tidspunkt som gir grunnlag for en enkel praktisering av regelen.

Departementet mener fristen for klagebehandlingen bør settes til tre måneder fra det tidspunkt fylkesmannen mottar klagen etter at saken er ferdig behandlet i kommunen.

1.3 Konsesjonsloven § 2 annet ledd

Med de unntak som følger av loven, kan fast eiendom ikke erverves uten tillatelse av Kongen, jf. gjeldende konsesjonslov § 2 første ledd.

Konsesjonsloven § 2 annet ledd lyder:

"Kongens myndighet etter første ledd kan overlates til kommunen."

Konsesjonsloven har ikke bestemmelser om at myndigheten til å bruke statens forkjøpsrett kan delegeres til kommunen. Det følger likevel av jordloven § 3 at myndigheten til å nytte statens forkjøpsrett kan delegeres til kommunen i landbrukssaker.

Departementet mener det vil være hensiktsmessig å endre konsesjonsloven § 2 annet ledd slik at denne også omfatter adgangen til å delegerer kompetansen til bruk av statens forkjøpsrett til kommunen.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovendringene vil i seg selv ikke medføre administrative eller økonomiske konsekvenser. Det ekstraarbeid som ligger i at kommunen også må behandle på nytt de saker der det kommer inn klage, må regnes som beskjedent.

Fylkesleddet vil som klageinstans bare måtte behandle sakene i én omgang, mot to i dag der det kommer inn klage.

Landbruksdepartementet vil etter en eventuell delegasjon til alle fylker ikke lenger ha ordinær enkelt-saksbehandling knyttet til forkjøpssaker.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mimmi Bæivi, Bjarne Håkon Hanssen, Kjell Opseth, Torstein Rudihagen, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Rita Tveiten, fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen, fra Kristelig Folkeparti, Modulf Aukan og Anita Apelthun Sæle, fra Høyre, Ansgar Gabrielsen og Ivar Kristiansen, fra Senterpartiet, lederen Odd Roger Enoksen, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, viser til framlegget i proposisjonen. Komiteen viser også til brev fra departementet (vedlagt). Komiteen er tilfreds med at Landbruksdepartementet vurderer å overføre behandlingen av konsesjonssaker fra fylkeslandbruksstyrene til kommunene. På denne bakgrunn støtter komiteen departementets forslag om å gjennomføre en prøveordning for kommunene i Sogn og Fjordane, Nordland og Oppland.

Komiteen anser det som nødvendig å presisere at alle mulige uklårheter mht. tidsfrister for benyttelse av statens forkjøpsrett, må ryddes av veien ifølge lovendringen. Det er etter komiteens oppfatning nødvendig at kjøper og selger av konsesjonsbelagt eiendom har en klar garanti i lovverket som omhandler tidsfrister.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov av 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven).

I.

I lov av 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2 annet og tredje ledd bytter plass.

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Kongens myndighet etter første ledd og myndigheten til å nytte statens forkjøpsrett etter annet ledd, kan overlates til kommunen.

§ 13 annet ledd skal lyde:

Vedtak om å nytte statens forkjøpsrett må være gjort innen tre måneder etter at dokumentene er mottatt av fylkesmannen etter at saken er ferdig behandlet i kommunen. Der myndigheten til å nytte statens forkjøpsrett er lagt til kommunen, må kommunens vedtak om bruk av forkjøpsrett være fattet innen tre måneder etter at den mottok konsesjonssøknaden. Ved klage over kommunens vedtak om ikke å nytte forkjøpsrett gjelder regelen i første punktum.

II.

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i næringskomiteen, den 25. februar 1999.

Odd Roger Enoksen,
leder.

Ivar Kristiansen,
ordfører.

Kjell Opseth,
sekretær.

Vedlegg**Brev fra Landbruksdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert februar 1999.****Vedrørende Ot.prp. nr. 23 (1998-99) om konsesjonsloven - statistikk over bruk av statens forkjøpsrett i perioden 1993-97**

Jeg viser til Næringskomiteens brev av 8. februar 1999 og oversender følgende tallmateriale over bruk av statens forkjøpsrett i perioden 1993-97. (Tallene for 1998 foreligger foreløpig ikke.)

Fylke	1993	1994	1995	1996	1997
Østfold	1	0	2	1	4
Akershus og Oslo	0	1	1	2	3
Hedmark	5	7	4	9	6
Oppland	2	2	5	6	16
Buskerud	1	1	7	4	3
Vestfold	5	1	4	5	2
Telemark	2	2	4	3	2
Aust-Agder	1	0	3	3	4
Vest-Agder	4	2	3	4	4
Rogaland	3	5	9	2	1
Hordaland	2	3	4	10	4
Sogn og Fjordane	2	2	3	3	2
Møre og Romsdal	5	4	9	19	9
Sør-Trøndelag	1	8	6	12	7
Nord-Trøndelag	1	2	3	2	1
Nordland	13	9	22	17	10
Troms	0	2	1	1	2
Finnmark	0	0	2	5	3
Sum	48*	51*	92*	108*	83**

* Tallene for 1993-96 omfatter antall forkjøp vedtatt av fylkeslandbruksstyret. Medregnet resultatet av klageavgjørelser i departementet ble det vedtatt å nytte statens forkjøpsrett totalt i 57 saker både i 1993 og 1994, 97 saker i 1995 og 110 saker i 1996.

** Tallene for 1997 inkluderer også resultatet av departementets klagebehandling.

For øvrig vises til St meld nr 34 (1995-96) Om praktiseringen av jord- og konsesjonslovgivningen i 1993-1995.